

Keraamisten laattojen opastemerkkien selitykset

SEINÄLAATTA

LATTIALAATTA

TILAUSTUOTE

Toimitusaika 4–10 viikkoa tilauksesta.

VARASTOTUOTE

Saatavilla suoraan keskusvarastosta Vantaalta, nouto tai toimitus.

PAKKASENKESTÄVYYS

Pakkasta kestävät laatat, ts. vedenimukyvyltään alle 1 % olevat keraamiset laatat, soveltuvat ulkokäyttöön. Symbolilla merkityt laatat on valmistettu siten, ettei vesi pääse kulkeutumaan niiden huokosiin ja jäätymään, mikä voisi aiheuttaa laatan halkeamisen. Jotta ulkolaa-toitus kestää pakkasta, on se asennettava oikeaoppisesti.

LASITETTUIEN LATTIALAATTOJEN KULUTUKSENKES- TÄVYYS (PEI) SFS-EN ISO 10545-7

PEI-arvo kertoo laatan lasituksen kulutuksenkestävyyden asteikolla 0–5. Vaaleat värit kestävätkä kulutusta yleensä tummempia värejä paremmin.

 Ei lattiakäyttöön

 Kodin lattiat, käyttö ilman kenkiä

 Kodin lattiat, käyttö pehmeäpohjaisiin kengin

 Kodin kaikki lattiat sekä liiketilojen kevyt lattiakäyttö

 Liiketilojen keskiraskas ja teollisuuden kevyt käyttö, laitoskäyttö

 Erittäin kova kulutus

POLTTOERÄ

Samaan tilaan asennettavan laatan tulee olla samaa polttoerää. Polttoerä on merkitty pakkaukseen (esim. tunnus *shade* tai *tono*). Yksittäinen mallilaatta/-taulu ei ole valmiin laatoituksen vertailukappale.

VÄRIVAIHTELU (V)

Joidenkin tuotteiden sävy vaihtelee yksittäisen kappaleen lievästä vaihtelusta dramaattisiin eroihin väreissä, struktuurissa eli pinnan kuvioinnissa ja muissa yksityiskohdissa. Tuotteiden teknisiä ominaisuuksia kuvataan tässä kuvastossa niitä vastaavilla symboleilla. Yksittäinen mallilaatta/-taulu ei ole valmiin laatoituksen vertailukappale.

 Yhdenmukainen: Jokainen laatta on valmistettu samasta kuosista. Väri vaihtelee eri kappaleissa. Laatat voidaan valita saman tuotantoerän yhden laatan perusteella. Normaali asennus.

 Vähäinen: Yksittäisten laattojen värisävyssä on vähäisiä eroja. Valinta tulee tehdä saman tuotantoerän useamman kappaleen perusteella. Laatat on lajiteltava asennusvaiheessa halutun laattapinnan aikaansaamiseksi.

 Kohtalainen: Yhden laatan väri on viitteellinen toisiin saman tuotantoerän laattoihin verrattaessa. Yksittäisen laatan väri tai sävy voi vaihdella merkittävästi. Esimerkiksi pieni värialue yhdessä kappaleessa voi olla pääväri toisessa laatta. Suosittelemme, että valinta

tehdään usean kappaleen perusteella. Lopullinen laattapinta muodostuu useista, vaihtelevan sävyisistä laatoista, jotka on lajiteltava ennen asennusta halutun laattapinnan aikaansaamiseksi.

 Dramaattinen: Yksittäiset laatat voivat sisältää äärimmäisyyksiin meneviä vaihteluita ja erittäin laajan skaalan värejä. Yhdessä laatta voi olla värejä, joita ei toisessa laattakappaleessa ole lainkaan. Koska laatoissa voi olla väri vaihteluita, joita ei voi nähdä pelkästään yhdestä laatasta, on tuote välttämätöntä valita useamman laattakappaleen muodostamasta kokonaisuudesta. Laatat on ehdottomasti lajiteltava ennen asennusta. Lopullinen laattapinta on yksilöllinen ja ainutkertainen.

KÄYTTÖKOHEET JA LIUKUESTELUOKAT

Suunnitteluvaiheessa tulee huomioida, että laatta on sitä vaikeampi puhdistaa, mitä karheampi sen pinta on. Näin ollen karhea laatta ei välttämättä ole paras vaihtoehto kaikkiin tiloihin. Lattialaatan liukastumisenestoluokitus määräytyy tilan käyttötarkoituksen mukaan.

Kodin tilat

Kodin tiloissa voi käyttää luokittelemattomia laattoja.

Julkisten kohteiden kuivat tilat, joissa liikutaan kengät jalassa

Lattialaatan kitka testataan standardin DIN 51130 mukaisesti. Tällöin laatta saavuttaa joko R9-, R10-, R11- tai R12-luokituksen riippuen siitä, missä alustan kaltevuusasteessa liukastuminen tapahtuu kengät jalassa.

Suuntaa antavat käyttökoheet

 Toimistot ja tavanomaiset liiketilat

 Elintarvikemyymälät

 Terrassit, portaat ja askelmat ulkotiloissa sekä lämmityskeittiöt

 Teollisuustilat sekä esim. sairaaloiden suurtauluskeittiöt

 Mm. teollisuuslattiat, jotka altistuvat liukastumisvaaran aiheuttaville aineille (esim. öljy ja rasva)

Julkisten kohteiden märät tilat, joissa liikutaan paljain jaloin

Lattialaatan kitka testataan standardin DIN 51097 mukaisesti. Tällöin laatta saavuttaa joko A-, B- tai C-luokituksen riippuen siitä, missä alustan kaltevuusasteessa liukastuminen tapahtuu paljain jaloin.

Laattoja käytetään yleensä seuraavasti

 Kuivat tilat, joissa kävellään paljain jaloin (esim. pukeutumistilat)

 Märät tilat, joissa kävellään paljain jaloin (esim. pesutilat)

 Esim. altaan askelmat ja kaltevat luiskat

Laatoitukset voi tehdä myös erityissuunnitelman mukaisesti.

Teollisuus- ja työtilat

Kohokuvioiset lattialaatat voidaan myös luokitella V4–V10-asteikolla, joka ilmoittaa ko. laatan kohokuvion väliin mahtuvan poisjohdettavan veden määrän cm^3/dm^2 .

Keraamisen laatan kitkakerroin (COF) ja suhteellinen kitka

Lattialaatalle voidaan myös ilmoittaa eri laitteilla mitattu kitkakerroin (Coefficient of Friction) lukuarvona tai suhteellinen kitka mittalaitteen määritelmän mukaisesti.

LAATTOJEN MITAT SFS-EN ISO 10545-2

Laatoilla on nimellismitta (leveys, pituus ja paksuus, nominal size) ja valmistusmitta (work size).

Esimerkki 1: Laatan nimellismitta on 60 x 60 cm ja sen valmistusmitta tulee olla välillä ± 5 mm, esim. 597 x 597 mm.

Esimerkki 2: Laatan nimellismitta on 10 x 10 cm ja arkkimuotoon kiinnitetyn yksittäisen laatan valmistusmitta voi olla esim. 97 x 97 mm. Laattojen valmistusmitoista tulee varmistua ennen laattojen kiinnittämistä pysyvästi rakenteisiin. Kahden valmistajan sama nimellismitta ei tarkoita, että kummankin valmistajan valmistusmitat olisivat absoluuttisen samat. Vaikka nimellismitta olisi identtinen, ei voida olettaa, että laattojen saumaleveys tai saumajako olisi sama, kun laattoja yhdistetään samalla tai viereisillä alueilla. Yhdistettävät laatat voivat myös olla eripaksuisia.

Laatan valmistusmitat voidaan jaotella seuraavasti:

1. Kaliberiluokittelematon laatta (esim. seinälaatta, nk. kaakeli)
Valmistuserän laatat ovat yhtä ja samaa kokoluokkaa ja laattaerän mitat voivat vaihdella sallitun toleranssin rajoissa (esim. mittatoleranssi ± 2 mm).

2. Kaliberiluokiteltu laatta (esim. klinkkerilaatta)

Valmistuserän laatat lajitellaan useampaan kaliberi- eli kokoluokkaan ja laatan koko ilmenee pakkauksessa olevasta taulukosta. Samaan lattiaan asennettavien laattojen tulee olla joko samaa tai pienempää kaliberiluokkaa.

3. Rektifioitu laatta

Laatat rektifoidaan (kalibroidaan) polton jälkeen yhteen hyvin tarkkaan kokoluokkaan pakkauksessa olevan taulukon mukaisesti. Laatan nimellismitta on esim. 30 x 60 cm ja ilmoitettu, rektifioitu valmistusmitta 297 x 597 mm.

Leikattu laatta

Valmistetaan suuremmasta laatasta leikkaamalla. Yksittäisissä laatoissa voi olla ulkonäöltään erilaisia reunoja. Kyseiset tuotteet on merkitty kuvastossa termillä LEIKATTU.

Modulaarinen laatta (M)

Esim. 30 x 30 cm kokoisen laatan viereen istuu kolme saman sarjan 10 x 10 cm kokoista laattaa saumoineen.

Monokaliberilaatta

Laattasarja, jossa on normaalisti vain yksi kokoluokka. Esim. saman sarjan eriväriset laatat ovat kokonsa puolesta yhteensopivia toistensa kanssa.

Laatan nimellispaksuus

LAATTOJEN MUOTO JA LIMITYS

Laattojen muototoleranssi ei aina mahdollista suuria limityksiä (esim. puoli laattaa). Tästä syystä on suositeltavaa tehdä koeladonta tasaiselle alustalle ja varmistua siten toivotun limityksen soveltuvuudesta kohteeseen. Mahdolliset tuotekohtaiset limityssuosituksen tulee kuitenkin aina huomioida.

LAATTOJEN SAUMALEVEYS JA YLEISESTI KÄYTETYT SAUMALEVEYDET

Laattojen mittatoleranssi ei aina mahdollista erittäin kapeita saumoja. Tästä syystä on suositeltavaa tehdä koeladonta ja varmistua siten ajatellun saumaleveyden soveltuvuudesta kohteeseen. Mahdolliset tuotekohtaiset saumaleveys-suositukset tulee kuitenkin aina huomioida. Puskusaumaa ei suositella.

Kaliberiluokiteltu laatta	≥ 3 mm
Rektifioitu (kalibroitu) seinä- ja lattialaatta	≥ 2 mm
Tavanomainen seinälaatta (kaakeli)	≥ 3 mm
Arkkimuotoon kiinnitetyt laatat	Arkin yleisilmeen mukaisesti

Laattojen saumaus

Lasittamattomien, himmeä- ja karkealasitteisten sekä struktuuripintaisten laattojen saumaukseen suositellaan samansävyisiä saumausaineita. Käytettäessä laatan sävyistä voimakkaasti poikkeavia sävyjä on suositeltavaa tehdä ensin koesaumaus. Mahdolliset tuotekohtaiset saumavärisuositukset tulee kuitenkin aina huomioida.

YLIJÄÄMÄLAATAT

Yli jääneet laatat kannattaa säästää mahdollisia korjaustöitä varten.

MATERIAALITIEDOT JA HOITO-OHJEET TALOKIRJAAN

Talokirjaan on suositeltavaa liittää kaikki asiakirjat, kuten tuotteiden tekniset tuotekortit, DoP-suoritusasiainmääritykset, VTT Expert Services Oy:n sertifikaatit, päästöluokitussertifikaatit, hoito-ohjeet jne. Asiakirjat toimitetaan pyynnöstä. Lisäksi laattojen pakkauksista kannattaa ottaa ylös polttoerä-, kaliberi- ym. tiedot mahdollista lisätarvetta varten.

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

Keraamisten laattojen ja niiden tavoin käytettävien tuotteiden valmistajilla on erilaisia kestävän kehityksen ohjelmia, jotka liittyvät mm. energiatalouteen ja jätteisiin.

Rakennusmateriaaleja valmistetaan ekologisesti tehokkaasti, jolloin ne sisältävät kierrätysmateriaaleja ja ovat esim. LEED®-yhteensopivia (Leadership in Energy and Environmental Design). Ominaisuus mainitaan ko. tuotesarjan yhteydessä/tuotekortissa.

Rakennusmateriaalit, kuten vedeneristys- ja laatoitusaineet, voivat kuulua erilaisiin päästöluokitusjärjestelmiin (esim. eurooppalainen GEV Emicode ja kotimainen M1). Keraaminen laatta, lasi ja luonnonkivi rinnastetaan M1-päästöluokan tuotteiksi.